

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többesrői hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Pályaválasztás.

Mire kellene első sorban tekintenünk gyermekeink nevelésében? Az akarat nevelésére.

Hát mi hogyan neveljük gyermekeinket?

Először is rossz példát mutatunk nekik, azután pedig elfojtjuk bennük az önállóságot. Míg iskolában vannak, házi tanítót adunk melléjük, a kire a felelősség hárul; ha a fiu rosszul tanul, elcsapjuk a tanítót. Azután pedig hivatalba tesszük a fiut. És most nem beszélünk a sok hivatalról Magyarországon, a miről általános a nagy panasz, de azért szaporítjuk a hivatalokat. Nagyobb baj az, hogy nálunk még több a hivatal, mint gondolják, mert nálunk majdnem minden foglalkozás hivattalá lesz. A hivatalnok elvégzi a felelősségtől megszabott munkáját, jól, rosszul, kezdeményező és kitartó erő nélkül, csak hogy valamiképp el legyen végezve. Nálunk mindenki fél az egyéni, felelősséggel terhes, igazi munka óceánjától: ott szelek járnak és hajótörés lehetséges; inkább sekély vízben, szűk mederben, biztonságban érezve magát evezget. A mérnök hivattal keres, az orvos hivattal keres, a tanár hivatalnoknak érzi magát, mindenki úgy fogja fel munkáját, mintha hivatali volna. Dicsőítjük, elméletben, másoknak az ipari és kereskedelmi pályákat és buzdítjuk a szülőket, hogy ezekre kell szánniuk gyermekeiket. De mit tapasztalunk? A kereskedelmi iskolák tanulóinak tán csak öt százaléka lép kereskedői pályára, a többi mint a hivatal csendes, sötét zugát keresi, a hol nem kell akarni. És a kik kereskedők lesznek, azok is: hivatalnokok. Az emberek persze elkeserednek, panaszkodnak, hogy nem jutnak előre, a protekciót okolják, a nagy szörnyeteget, mely felfalja az állami érdekeket, csak magukat nem vádolják. Nem nagyon tulozunk, ha azt mondjuk, hogy minden pálya elhivatalosodik, a melyen az emberek nem tudnak dolgozni, akarni és minden pálya, a hivatali is, nyílt és tág azok számára, a kik akarni, vállalkozni tudnak.

Nem a pálya a legfontosabb kérdés, hanem a nevelés, főleg pedig az akarat nevelése. Ha amerikai emberek életrajzát olvasuk, elképedünk, hogy mi mindenben meg ott keresztül az ember. Az egyik utcáseprő volt, azután hajóinas, tanító, aranyás, farmer, gyáros, a másik rikkancs, pinczér, szabó és tudja Isten mi minden. Azoknak az embereknek van akaratuk, tiszser is újra kezdik az életet. Az angol is ilyen, a német most nevelődik ilyenné. Egész Magyarország pedig olyan, mint egy kis város, mindenki bezárkózik a maga szűk körébe, és remeg a szomszéd véleményétől. Ámulva nézzük azokat, kik boldogulnak, főnyereménnyel gyanúsítjuk őket és időnként azzal töltjük, hogy mi is várjuk a főnyereményt.

A pályaválasztás kérdése azért persze nagyon fontos és nagy körültekintést követel. Mindent el nem mondhatunk és a legtöbb dolog tudva van, de néhány dolgot nem lehet eléggé ismételni. Talán a legfontosabb dolog, a mit ma a legnagyobb erővel hirdetni kell, az ipari pályák felkarolása. Ott az elhivataloskodás veszedelme mégis a legkisebb, az akarat nevelése a legállhatatosabb és a legfogatosabb is.

És itt nincsen protekció. Aki nekem rosszul csinált dolgot szállit, annál nem rendelék többet, ha bárki ajánlotta is. Akárhányszor előfordult, hogy iparkiallitásainkon egész ismeretlen mesteremberek egy csapással előre jutottak és a jólét útjára kerültek. A nemzet vérkeringésébe egészséges és egészséget adó elemek kerülnek, ha az ipari pályák felvirágoznak.

Széchenyi óta, a nemzet legjobbjainak az a közmeggyőződése, hogy első sorban a nemzetnek erősnek, gazdagnak, függetlennek, öntudatos férfiakból állónak kell lenni. Ez küzd magának minden.

Erős, öntudatos, jómódu polgárságunk legyen és akkor lesz minden.

Bizunk kell a nemzet jövőjében, a nemzet józan eszében, hogy meg fogja érteni az idők szavát és munkára, önállóságra, akarára fogja nevelni fiait. Akkor olyanokat fog elérni ez ország, melyekről most még csak almodni tudunk.

Levél a Szerkesztőhöz.

Nagyenyed, 1907. jún. 25.

A „Közérdek“ f. évi június hó 23-iki számában ismeretlen író a „husrágóság“-nak elkeresztelt cikkben a város erdőgazdaságát tevén bírálat tárgyává, legyen szabad nekem is csak röviden a kérdéshez hozzá szólanom.

Minden embernek meg van a maga élet-hivatása, melyet ha teljes erejével és tudásával betölteni nem igyekszik, feladatának meg nem felelhet.

Az erdőpásztor kötelessége a reá bízott erdőterületet folytonosan járni, az erdőben hol itt — hol ott felbukkani, az erdőt mindennemű károsítástól megvédeni.

Ha az erdőpásztort marhalegeltetéssel megbíznák, őt természetesen a legeltetés helyére kötnék, míg az erdő többi nagy részét az ezen vidéken amugy is nagyon elharapózott erdőkárosításoknak nyitnánk meg.

Czikkiró úr egyebként meg lehet győződve, hogy ily magasröptű gazdálkodás ellen a kir. erdőfelügyelőségnek is volna néhány szava.

Hagyjuk tehát az erdőpásztorokat hivatásuknak élni, pásztorolják ők ezentúl is az erdőt és ne a marhákat!

Szerezhetnek ők érdemet és elnyerhetik a polgárság elismerését hivatásuk lelkiismeretes teljesítésével.

Czikkiró úrnak a legeltetési bérekből befolyó jövedelemre vonatkozó számításaival nem tartom szükségesnek foglalkozni, amennyiben ezen remélhető összeg nagysága szerény nézetem szerint reáisan még ma emberfia által ki nem számítható. Mert bár a legeltethető terület nagysága és ezzel a legeltethető marhalétszám a munkában lévő üzentervek elkészítése után ismeretes is lesz, a legelőre tényleg kihajtandó és valószínűleg létező marhalétszám és ennek következtében az ebből befolyó jövedelem csakis a legeltetés folyama alatt lesz megállapítható.

Czikkiró úrnak azon további szentenciájára, hogy az erdők most fordítva kezeltetnek, a rossz talajon van a szálerdő, a jó talajon a sarjerdő, csak az a megjegyzésem, hogy egy erdőt sarjerdő-üzemmódból szálerdő-üzemre vagy viszont varázsütésre átválttatni mi erdészek még meg nem tanultuk és így nem is tudjuk.

De ha czikkiró úr annyira érdeklődik a város erdőgazdasága iránt, tudnia kellene, hogy éppen az én javaslatomra több szakértő meghallgatásával a városi tanács és a városi képviselőtestület még a múlt évben úgy a Herzsán, mint a Szabaderdőn és Fügeden a vágásfordulók lehető emelését határozta el s a kihasználások Felsőfügedet kivéve (ahol 3 évre kötött szerződés köti a várost) már most is ezen határozat figyelembe vételével eszközöltetnek.

Czikkiró úrnak „parasztos gondolkodás“ utján az erdészek okulására leparólt azon következtetésére és véleményére, mely szerint a legeltetést ne erdőfelméréssel és tárgyalásokkal kezdjük, hanem a legeltethető marhalétszámot gyakorlatilag állapítsuk meg, az a megjegyzésem, hogy ezen javaslata éppen olyan mintha egy erdész egy orvosnak azt tanácsolná, miszerint a beteget előbb gyurja tele mindenféle orvossággal és ha mindentől felfordult, hát akkor vizsgálja meg, hogy tulajdonképen mi baja volt.

Már előbb említett s a tanács és közgyűlés által elfogadott javaslatomban a legeltetés a város minden erdejére nézve el lett fogadva s a munkában lévő üzentervekbe be is lesz illesztve.

Az erdőfelmérés nem a maximális marhalétszám megállapítása végett szükséges, hanem szükséges a mai követelményeknek megfelelő s a minisztérium által elfogadható rendszeres gazdasági üzenterv elkészítéséhez.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy a legeltetés ügyében a városi tanács által a földmívelésügyi m. kir. minisztériumtól kért szakértő igenis a városi erdők legnagyobb részét már meg is tekintette és egyelőre szóbelileg ugyanazt mondotta, amit én annak

idején a tanácsban előadtam; tudniillik, hogy készítsük el az új üzemterveket és a legeltetést azokba állítsuk be.

Ezen miniszteri kiküldöttnek itt voltáról, avagy nemletéről cikkiró úrnak a cikk megjelentetése előtt módjában lett volna információt szerezni.

Hogy pedig a tisztelt cikkiró úrral részletesebb polemikába nem bocsátkozom, annak egyszerű oka azon körülmény, hogy mindazok, melyek általa ezen cikkben „kezdemenyítették“, már amugyis a megvalósulás stádiumába jutottak, miként azt a városi tanács valamennyi tagja jól tudhatja.

B. Belházy Gyula,
városi főerdész.

Vidéki levelek.

I.

Abrudbánya, 1907. június hó 19-én.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Az „Alsófehér“ folyó hó 16-án kelt számában, vezető helyen, hosszú lére nyújtott nagyon tanulságos cikket közöl. — Cikkekben kiakarja tanítani Alsófehérmegye magyarságát, a hazafiságról, az összetartásról és egyetértésről, és úgy jár mint az egyszerű pap, a ki vizet prédikált, de jómaga bort ivott.

Vádol minket régmúlt dolgok felújításával, a választások eredményeért és hazafiatlansággal vádol meg minket, s ezt következtetésként egész cikkében hajszolja és nem veszi észre, hogy lépten nyomon inconsekvens.

Én vagyok olyan hazafi mint bármelyik tagja az „Alsófehér“ pártjának, hazafiságot nem tanulok attól a párttól, a ki maga dulja fel a vármegye közönségének egyetértését, összetartását és a még csak távol jövőben levő vármegyei választás eredményétől felve, feldulja a kedélyeket, összekapítja az ügyis már széjjel húzó választókat, zavart igyekszik okozni, hogy talán a zavarosban halász-hasson.

Nekiront a vármegye Alispánjának tüzzel vassal és napról napra bizonyítja, hogy nem politikát, hanem személyes bosszút űz, a személyes bosszu az elve, nézete és üzelve.

Távol legyen tőlem, hogy az alispánt pártfogásomba vegyem, mert pártfogásába veszi őt a józan ész és érdemekben gazdag multja, mert maga is meg tud felelni magáért, mert az én pártfogásomra nem szorult s mert tudom, hogy az ellene szórt rágalmak, a pusztában elhangzó szavak, de azért sem, mert olyan hazafiatlan hajszát, melyet az Alsófehér űz, csak sajnálattal lehet és kell elítélni és arra legjobb nem reflektálni.

Nem úgy azonban az egyebek felett; az egyebek felett meg kell szólalnom és hiszem mások is megszólalnak, a nélkül azonban, hogy személyeskednénk és személyi bosszút űznénk, de lassuk röviden az Alsófehér pártjának működését:

Kérem az Alsófehért, hogy pártjában tehát a függetlenségi pártban nem volt egy érdemes tag sem, kiből a párt alispánjelöltet csinálhatott volna? hanem csupán személyi bosszúból egy alkotmánypárti alispánnal szemben, az alkotmánypártból kellett kölcsön kérni egy tagot, hogy mind jelöltet feléptessék? hát hol itt a politikai következtetés? nem e nevetséges dolog, hogy a függetlenségi párt egy más pártbeli tag felhasználásával dulja fel a vármegye egyetértését? hiszen ha Szász alispán ellen törni kellett, ha őt üldözni kell, legalább burkolták volna tiszta politikai mezébe és nem személyes bosszúba, hanem a hazafiság mezébe, hogy kivánják azt, hogy mi kövessük azon pártot mely zagyvalék és maga sem tudja — mint az abrudbányai polgármesterről mondva lett —, hogy fiú-e vagy leány.

De vegyük az abrudbányai eseteket, s beszéljünk őszintén; — Abrudbányán ellenzék soha sem volt, itt ellenzék volt a pénzmennyiség, a katolikus pap senki megbizásából egy összetett, egy összeegyesített soha nem létező ellenzéki pártokból csinált „Abrudbányai egyesült ellenzéki pártot.“ — Eljött gróf Teleki Árvéd függetlenségi pártvezér, szépen lett fogadva, szépen vázolta a függetlenségi eszmét, tömörülésre buzdította a híveket és lett is eredménye, igen, mert ezen szép függetlenségi beszéd után az egyesült ellenzék, a papvezér alatt, felléptetett egy függ... pardon egy alkotmánypárti jelöltet.

Mondja meg az alsófehérmegyei függetlenségi párt, hogy erre nem lehet-e kaczagni? ide hoztak egy alkotmánypárti jelöltet, ki megválasztása alkalmával kinyilatkoztatta, hogy örvend, hogy belé helyezték a hazaszeretetet és a ki kinyilatkoztatta, hogy ő nem a szó, hanem a tett embere, nem ígér semmit, de becsületszávára ígéri! hogy a mit ígér, azt megtartja.

Hát bizony a haza is, meg mű is csak nyertünk volna, ha Rozenberg lett volna megválasztva, kiről biztosan tudtuk, hogy megválasztása után belépett volna az alkotmánypártba, vele nyert volna az alkotmánypárt is, mi is és nem kellett volna a hazaszeretetet belé helyezni, mert már benne volt.

Végre pedig a hazafiság nem párt- vagy bosszúból eredő újságformedvényekben, hanem tettekben kellene, hogy megnyilvánuljon, a hazafiságot, az összetartást, a magyarság megerősítését, nem frázisokkal, hanem tettel kellene előmozdítani, erősíteni és örködni minden ponton, hogy mindenki annak szükségét érezve teljesítse kötelességét és különösen a vezérségre feltolakodott vezér urak, például az abrudbányai egyesült ellenzék vezére is, ki jól tudja, hogy híveinek nagy száma magyarul már beszélni sem tud és jól tudja, hogy az állami elemi iskolában a katolikusok adják a legnagyobb contingenszt és mégis, a folyó évi vizsgákon még csak egy perezerre sem jelent meg, hogy ellenőrizze a hívei gyermekeinek előhaladását, hogy hazafiasan neveltettek-e, hogy igyekeztek-e a tanítók az eloláhosodott gyermekek visszahódítására?

Ha még ezt sem teszik a nagy hazafi vezérek, hanem csak dulni tudnak, úgy bizony én sem és más sem kér pártjukból.

Figyelő.

II.

Abrudbánya, 1907. jun. 24.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Ugy látszik az „Alsófehér“ állandó lap-töltelékekül használja még mindig a mult választási eseményeket Abrudbányáról s nem akar szünetet tartani azoknak meghurcolásában, kik dr. Rosenberg Gyulára adták szavazatukat.

Legyen hát szabad nekem is az „Alsófehér“ haszonélküli döngetéséhez hozzá szólanom. Szerény véleményem szerint, akik akár erkölcsi, akár a hazafiság tekintetében, mint erkölcsi vagy oktató bírák lépnek fel, azoknak tudni kell azt, hogy légből kapott és az ők véleményük szerinti ítélkezéssel az eltévelyedetteket a jó utra téríteni nem

képesek, sőt megrögzítik felfogásukban azokat, a kiknek hazafiságuk van olyan, mint az „Alsófehér“ „Havasi“ cikkirójának, vagy akár gróf Üchtritznek.

Mi bele nyugodtunk abba, hogy gróf Üchtritz kerületünket képviselje. A választási elég piszkos mozzanatokot nem vittük a világ elé. Nem kürtöltük világgá, hogy programbeszédét még öles betűkkel leírva sem tudta felolvasni s hogy a mandátuma átvételkor nevetségessé tette magát azzal, hogy a beléje helyezett hazaszeretetet köszönte meg, hogy tomboló választóinak egyebet nem tudott szólni, mint azt, hogy nem ígér semmit, mert a mit ígér, azt megtartja. Győzedelmes ellenfeleink rágalmaztak hazaárulással, üldözöbe vettek egyeseket, hivatalos ténykedésüket s a téves alapon indult hajszának nincs vége még ma sem.

Az „Alsófehér“ szerint jó hazafiak csak azok, akik Üchtritzre szavaztak. Nem volna okom ezek hazafiságában kételkedni, ha messziről szemlélttem volna a választást, de mert benne voltam a küzdelmekben s volt alkalmam alapos tájékozást szerezni, merem állítani, hogy a mi hazafiságunk is volt olyan mint akár Üchtritz úré is.

Személyeskedni nem akarok, semmi kedvem kötekedni „Havasi“ úrral, de ama valótlan állítását, hogy Abrudbányán az alispán tudomásával, akaratával vagy hozzájárulásával paktum kötött volna a románokkal, vissza kell utasítanom. Állításom valódiságát igazolja az, hogy Üchtritz úrra is szavazott több román; ha talán a nyilvánosság előtt azzal okolnák meg, hogy ezek — amit én állítani nem akarok, — pénzzel lettek megvásárolva, talán adhatnának alapot a paktumnak.

Hazafiság?? Nohát minden egyéb szerepelt ennél a választásnál, csak ez nem. És ezt nem jó bolygatni, mert ez aztán sötét foltot hagy azokon is, kik a jó hazafiság mezében jelentkeztek azokkal szemben, kik hazaárulókként lettek feltüntetve.

De különben is mi az a szabad választás? Gondolom szabad választásnál a kerület maga állít jelöltet, s nem küldenek a kerület nyakára soha nem látott parányi emberkeket. A kerület pedig jelölhet többet és eldönti szavazatával. És miért választ a kerület képviselőt? Gondolom, nem csak azért, hogy az a képviselőházban egy szám legyen, hanem azért is, mert a kerület érdekeit is képviselnie kell. Vitatkozni a felett, hogy Üchtritz ezt az érdeket szívén hordja-e a beléje helyezett hazaszeretettel vagy nem — nem akarom ez irányu esetleges érdemeit kürtöljek világgá választói.

Én még semmit sem tudok.

Hogy Rosenberg Gyulának voltak érdemei, ezt még ellenségei is elismerik.

Makó és Jeruzsálem meglehetősen távol vannak egymástól, körülbelül a mi két jelöltünk között is meg volt ez a távolság az értelem végtelen birodalmában.

Hazafiság tekintetében? Hiszen gróf Üchtritz is ott szolgált Tisza és Fejérváry idejében is egy darabig mint belügyminiszteri fogalmazó, dr. Rosenberg Gyula mint szabadpárti nem tartozott a haladók közé. Tehát itt sem állott Rosenberg Üchtritz úr mögött.

Felesleges hát most egy év után a városi tisztviselőket zaklatni, hiszen azok vannak olyan hazafiak, mint „Havasi“ úr s tettek annyit a magyar nemzeti érdekekért, mint Havasi úr és vitélő társai.

Vagy talán ezt is az alispáni választással akarja összeköttetésbe hozni. A közelebbi

minket támadó cikkében — jobban mondva zagyvalékában visszatér a két elvesztett kerületre, hogy az alispánt üthesse. Hát ugyan nincs-e tudomása arról, hogy ha a fanatizált román választók mellé 5 alispánt, tíz szolgabíró s negyven lapszerkesztőt és száz havasít állított volna is, mégis román jelöltre szavaztak volna.

Ez nekünk is fáj — s fáj az alispánnak is — de ezen segíteni csak úgy lehetett volna, ha ezekben a kerületekben a választók által is ismert és hazafiságban kipróbált jelöltek lettek volna, de nem úgy, hogy ismeretlen alakokat küldöttek.

Higye el nekem „Havasí” úr, hogy épen az alispán felhívására legalább 20 választóval érintkeztem, akiket minden felfogható módon kapacitáltam arra, hogy Jeszenszkyre szavazzanak, de még hallani sem akartak erről.

Ha tehát paktum lett volna, nem tettem volna ki magam az elutasításnak. Kár Havasí úrnak belevegyülni ezekkel észrevétel nélkül az alispáni választásba, hiszen ott is megvan a jelöltek között a fent már említett távolság.

Miért nem küldöttek, ha már küldöttek függetlenségi jelöltet, hiszen itt alkotmány-párt nincs, bizonyára függetlenségi jelölt egyhangulag lett volna megválasztva.

Tessek a vármegyei függetlenségi pártnak a pártot megalakítani; s előre készülni a jövő közdelmeire s kiderül ki hova tartozik.

Különböznék a végét a mult harcainak s eredményét a nemzet várakozásának.

Hegyi.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Dimisszió a Bethlen-kollégiumban.** A kollégiumi évről ünnepélye f. hó 23-án folyt le a ref. templomban nagy közönség jelenlétében. Fogarasi rektor évről beszéde után, melyben a saját rektori működéséről nagy meglepéssel nyilatkozott, a pénzügyi és könyvtármunka kiosztása következett, melyek a jó tanuló ifjak szorgalmát tüntették ki. Az ünnepély végével kiosztották az Értékesítőket s a tanuló-sereg a szülői karok közé repült pihenésre és üdülésre.

— **A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye Tanácsa** f. évi július 4-én d. e. 9 órakor Marosújváron gyűlést tart, melynek feladata lesz az új egyházi törvények életbeléptetésére vonatkozólag javaslatokat tenni a f. évi július 10-én d. e. 9 órakor, Nagyenyeden a városháza gyűléstermében tartandó egyházmegyei közgyűlésnek, mely a törvényeket kihirdeti, s azok értelmében már képviselőket is választ az egyházközségi közgyűlésre.

— **Az ev. ref. egyházközség** eljárásága az egyházközség tudomására hozza a következőket: Az új egyházi törvények élet-

beléptetésével a törvény I. szak. D. pontja értelmében az egyházközség választójogosult tagjainak névjegyzéke f. évi július hó 1-re összeállítatik; választási joggal azonban csak azok fognak bírni, a kiknek semmi egyházi adóhátralekük nincs, ezért felhívja a ref. egyházközség figyelmét az alábbiakra: 1. A ki a folyó július 1-től számított következő évben egyházközségi választói joggal akar bírni, folyó évi július 5-ig bezárólag minden hátralekát fizesse be. 2. A választók névjegyzéke f. évi július 1—5 napjain közszemlére lesz kiteve az egyház várbeli gyűléstermében, hol megtekinthető. Ki azt magára nézve sérelmesnek tartja, felszólamlását írásban a presbiteriumhoz f. évi július 5-ig bezárólag benyújthatja. 3. A felszólamlásokat a presbiterium f. évi július 6-án fogja elbírálni s a ki azzal sem lesz megelégedve, az f. évi július 15-ig írásban felelőszót nyújthat be Marosújvárra az esperesi hivatalhoz.

— **Öngyilkosság.** Özv. Fröhlich Ágostonné, Győrben volt postamester, Enyeden tartózkodván rokonainál, f. hó 18-án a Marosba ölte magát. Hulláját 24-én vetette ki a víz Csombordon és aznap este temették el a helybeli róm. kath. temetőbe. 65 éves volt. Állítólag gyógyíthatlan betegsége miatt vált meg életétől.

— **Jégverés.** Lőrinczréve, Paczalka, Megykerék és Magyarkapud községek határában 24-én d. u. 3 órakor galamb- és tyuktojás nagyságu jég esett. A jég által okozott kár több ezer koronára tehető.

— **Iskolai értesítő.** Megjelent a nagyenyedi állami elemi iskolák Értesítője az 1906—7. iskolai évről. Szerkesztették Bedő Dénes és Kövér János igazgatók. Az évi jelentés az öntudatos paedagogia mély meggyőződésével hirdeti az elemi oktatás nagy fontosságú reformját, a mennyiben a nyelvtanból a grammatizálás kiküszöböltetett, a kézimunka és rajz kötelező tárgyak lettek, az énekóra kettővel, a testgyakorlaté héttel emeltetett. A rajzitanításnál az eddigi módszer helyett a természet utáni rajzolás honosított meg. Hangsúlyozza a jelentés, hogy a népnevelés terén városunkban még sok a tennivaló. Még mindig 185 (nem 500, mint a jelentés tévesen közölte) tanköteles gyermek nem jár iskolába. Az ilyenekből lesznek az értelmetlen cseledek s az élni nem tudó iparosok. Ajánlja továbbá a jelentés, hogy „városi és megyei szabályrendeletet kell alkotni s abban ki kell mondani, hogy iparos tanoncot csak VI. el. osztály s kereskedő tanoncot csak négy polg. vagy négy gimn. osztály alapján szabad felvenni.” A jelentés többi része az évi eredmény kimutatásával foglalkozik.

— **Szickláról leesett gyermek.** Klamba Pamfil 11 éves pásztorfiú folyó hó 23-án, a mint a kecskéket legeltette, vigyázatlanság folytán 50 méter magas szickláról leesett és szörnyet halt.

— **Borzalmas gyilkosság.** Vadállatias gyilkosságnak vettük híret Paczalka községből. Duma Vasziát ismeretlen okból felesége és anyósa 23-dikára virradólag fejével agyaföbe verve megölték, és hogy gyilkos-

tettüket eltitkolhassák a hullát a Maros folyóba dobták be, honnan azonban még ugyan az nap reggel kihalászták. A bűnös aszszonyok már letartóztatva várják embertelen tettükért a megérdemelt büntetést.

— **Nyilvános számadás.** A nagyenyedi állami polgári leányiskola 1907. június hó 21-én tartott nyári táncmulatságán jegyekből a bevétel 107 kor 60 fill. Felülfizetésekből 14 kor. 40 fill., összesen 122 kor. volt. A kiadás 108 kor. 32 fill., a tiszta jövedelem 13 kor. 68 fillér. Felülfizettek Gáspár János 4 kor., Winkler János, Fesztinger Dávid 2—2 kor., Belházi Gyula 1 kor. 60 fill., Jeney Elek 1 kor. 20 fill., Bartha Ilonka, Kónya Albertné, Gánya Jánosné 1—1 kor., Fekete Mihályné 60 fillért. A felülfizetők fogadják őszinte hálás köszönetüket. Dömök Erzsébet polg. iskolai igazg.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Alulírott nyilatkozatom, hogy a gyulafehérvári kir. ügyészség előtt Tunyogi János ev. ref. lelkész, magyarlapádi lakos ellen tett bűnvádi feljelentésem, a mint azt az 1333—1907. k. ú. számu végzés szerint a nyomozat adatai kétségtelenül megállapították, teljesen alaptalan volt, s annak megtételénél tévedtem.

Kijelentem, hogy öt becsületében sérteni nem akartam, s tőle nyilvánosan bocsánatot kérek.

Kelt M.-Lapádon, 1907. évi június hó.

Előttünk:

Flina Béla s. k.,
tanu.
Imreh József s. k.,
tanu.

Varga Ferenc s. k.
m.-lapádi lakos.

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Egy irodai

(s egyben munkafelügyelői) állás

betöltendő a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.-t. új gyártelepén. Csakis nők ajánlatai kéretnek, a képzettség, életkor s a fizetési igény megjelölésével, a fenti gyár igazgatóságához.

Van szerencsénk a nagyérdemű helyi és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy a helyi piacon (Főter 3. szám alatt, volt Körhaly Kristóf-féle helyiségben) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női és férfi divatúru, fehérnemű és rövidáru-üzletet

nyitottunk, kapcsolatosan temetkezési intézet és hullaszállítási vállalattal. Több évi tapasztalatunk s rendezett anyagi viszonyaink azon kellőmely helyzetbe juttattak, hogy elsőrendű bel- és külföldi összeköttetésünk által a n. é. v. közönség minden kívánalmának teljesen megfelelhettünk. Kérjük a nagyérdemű közönség t. kegyesked-jének bennünket becses megrendeléseikkel magyörvendeztetni; egyzerszermind biztosítva, hogy legfőbb törekvésünk a nekünk előlegezett bizalom kiérdemlésére fogjuk fordítani. Vidéki magrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kegyes partifogást kérve vagyunk teljes tisztelettel:

ifj. Mészáros János és Társa.

Ifj. Mészáros János és Társa

női és férfi divatúru, fehérnemű és rövidáru raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden.

